2022. március 10., csütörtök

P9_TA(2022)0069

A Covid19-világjárvánnyal foglalkozó különbizottság létrehozása: tanulságok és ajánlások a jövőre nézve

Az Európai Parlament 2022. március 10-i határozata a Covid19-világjárvánnyal, a levont tanulságokkal és a jövőre vonatkozó ajánlásokkal foglalkozó különbizottság felállításáról, hatásköréről, összetételéről és megbízatásának idejéről (2022/2584(RSO))

(2022/C 347/27)

Az Európai Parlament,

— tekintettel az Elnökök Értekezletének javaslatára,

— tekintettel a Covid19-világjárvány és annak következményei elleni küzdelemre irányuló összehangolt uniós fellépésről szóló, 2020. április 17-i állásfoglalására ([1]),

— tekintettel a schengeni térségnek a Covid19-világjárvány kitörését követő helyzetéről szóló, 2020. június 19-i állásfoglalására ([2]),

— tekintettel a határon át ingázó és idénymunkások Covid19-válsággal összefüggő európai védelméről szóló, 2020. június 19-i állásfoglalására ([3]),

— tekintettel a Covid19-járvány utáni uniós népegészségügyi stratégiáról szóló, 2020. július 10-i állásfoglalására ([4]),

— tekintettel a „Covid19: az egészségügyi értékelések és a kockázati besorolás uniós koordinációja, valamint a schengeni térségre és az egységes piacra gyakorolt hatások” című, 2020. szeptember 17-i állásfoglalására ([5]),

— tekintettel a Covid19 kapcsán bevezetett intézkedések demokráciára, jogállamiságra és alapvető jogokra gyakorolt hatásáról szóló, 2020. november 13-i állásfoglalására ([6]),

— tekintettel a „Covid19 jelentette globális kihívással való szembenézésről: a WTO TRIPS-megállapodás alóli mentesség hatásai a Covid19-oltóanyagokra, a kezelésekre, a berendezésekre és az előállítás és a gyártási kapacitás növelésére a fejlődő országokban” című, 2021. június 10-i állásfoglalására ([7]),

— tekintettel a Covid19 elleni oltóanyagok fejlesztése, beszerzése és elosztása terén az EU által biztosított átláthatóságról szóló, 2021. október 21-i állásfoglalására ([8]),

— tekintettel a Bizottságnak az európai egészségügyi unióról szóló, 2020. november 11-i javaslatcsomagjára és a határokon átterjedő súlyos egészségügyi veszélyekről szóló rendeletre irányuló javaslatára (COM(2020)0727),

— tekintettel eljárási szabályzata 207. cikkére,

A. mivel a Covid19 terjedése tragikus módon emberek millióinak életét követelte Európában és a világban, helyrehozhatatlan károkat okozva és több mint egymilliárd embert zárva be otthonába;

B. mivel uniós szinten számos intézkedést hoztak, többek között az uniós vakcinastratégián és a közös európai válaszlépések koordinálásán keresztül;

([1]) HL C 316., 2021.8.6., 2. o.
([2]) HL C 362., 2021.9.8., 77. o.
([3]) HL C 362., 2021.9.8., 82. o.
([4]) HL C 371., 2021.9.15., 102. o.
([5]) HL C 385., 2021.9.22., 159. o.
([6]) HL C 415., 2021.10.13., 36. o.
([7]) HL C 67., 2022.2.8., 64. o.
([8]) Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0435.

C. mivel az „Európa együtt” a COVAX globális kezdeményezés egyik fő támogatója, mely kezdeményezés célja igazságos és méltányos hozzáférés biztosítása a Covid19-oltóanyagokhoz;

D. mivel a Covid19-világjárvány következményeinek kezelésére fordított nagy összegű finanszírozás miatt fontos a közkiadások átláthatósága és elszámoltathatósága;

E. mivel a Covid19 aránytalanul nagy mértékben érintette a nőket, a fiatalokat, a fogyatékossággal élőket és a kiszolgáltatott csoportokat, és növelte a globális egyenlőtlenségeket;

1. úgy határoz, hogy különbizottságot hoz létre „A Covid19-világjárvány: tanulságok és ajánlások a jövőre nézve” elnevezéssel, amelynek feladata annak vizsgálata, hogy a világjárványra adott európai válaszlépések és a tanulságok hogyan járulhatnak hozzá a jövőbeli intézkedésekhez a következő területeken:

Egészségügy

a) az EU, intézményei és ügynökségei válasza a világjárványra, építve az Egészségügyi Unió csomagra, az EU válságmegelőzésének, felkészültségének és a határokon átnyúló egészségügyi veszélyekre való reagálásának megerősítése érdekében;

b) a tagállamok közötti koordináció és szolidaritás szintje, valamint az egészségügyi rendszerek felkészültsége a világjárvány és a határokon átnyúló jövőbeli egészségügyi veszélyek kezelésére;

c) a világjárvány egészségügyi hatásai, beleértve az egészségügyi ellátás folyamatosságát és a megelőzést, a nem fertőző betegségek szűrését, diagnosztizálását, kezelését és nyomon követését, a mentális egészséget, a „hosszú Covidot”, valamint a szexuális és reproduktív egészséget és jogokat;

d) a munkaerőhiánynak az egészségügyi ellátásra gyakorolt hatása, valamint a gyógyszerek és orvosi eszközök – beleértve a védőfelszereléseket is – rendelkezésre állása, továbbá a világjárványnak az ápolási szolgáltatásokra, az otthonok lakóira, a dolgozókra, az informális ápolókra és azok hozzátartozóira gyakorolt hatása;

e) a világjárvány hatása a digitális egészségügy, a telemedicina és a távkonzultáció, a távfelügyelet, a csatlakoztatott eszközök, a digitális egészségügyi platformok és az egészségügyi alkalmazások terjedésére;

f) az EU Covid19 vakcinastratégiája és az, hogy hogyan tudta biztosítani a biztonságos és hatékony vakcinák szállítását, beleértve az előrehaladott beszerzési megállapodások és a közös beszerzési megállapodások megtárgyalását, a szerződések és licencmegállapodások átláthatóságát és érvényesítését, valamint az oltóanyagok előállítását, tárolását és elosztását, továbbá a jogi felelősség kérdését és a gyógyszeripar szerepét a fent említett elemekben, valamint a technológiaátadásban, a szabadalmi védelemben és a lobbizás átláthatóságában;

g) együttműködés tudományosan megalapozott és összehangolt kockázatkezelési intézkedések terén, beleértve a Covid19 tanácsadó testületet;

h) az Európai Egészségügyi Vészhelyzeti Készenléti és Reagálási Hatóság (HERA), az Európai Gyógyszerügynökség (EMA) és az Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központ (ECDC) szerepe és megbízatása, valamint a Covid19 elleni terápiás készítményekre vonatkozó stratégia a hozzáférhető és megfizethető termékek kifejlesztésében;

i) az oltóanyagokkal kapcsolatos bizonytalanság és a félretájékoztatás terjedése a világjárvány elleni küzdelemben, valamint az e jelenségek jövőbeli kezelésére irányuló további uniós intézkedések;

j) az állategészségügy és az emberi egészség összekapcsolódása, különösen a zoonózisokkal kapcsolatban, az „Egy az egészség” koncepciót követve;

Összehangolt megközelítés a demokrácia és az alapvető jogok tiszteletben tartásával

k) a tagállamok által végrehajtott határlezárások, a személyek szabad mozgását és a belső piacot érintő egyéb korlátozások szükségessége és arányossága, valamint a szükségtelen korlátozások elkerülésének módja a jövőben, többek között az utazási intézkedésekre vonatkozó közös megközelítés kidolgozása révén;

2022. március 10., csütörtök

l) a kiszolgáltatott csoportok egyéni és alapvető jogaira, valamint általában az egyenlőtlenségre gyakorolt hatás;

m) a Covid19 elleni küzdelem technológiai eszközeinek – például a kontaktkövető alkalmazásoknak és az uniós digitális Covid-igazolványnak – a fejlesztésére és végrehajtására vonatkozó különböző megközelítések;

n) a különböző adatkészletek tagállamok általi használata, valamint az azonos adatok és kritériumok használatával kapcsolatos tanulságok, és különösen az ECDC által biztosított adatkészletek szerepe;

o) a világjárvány elleni fellépés demokratikus felügyelete, beleértve az Európai Parlament és a tagállamok parlamentjeinek bevonását a döntéshozatalba és az átláthatóságba, figyelembe véve a Covid kapcsolattartó csoport munkáját;

Társadalmi és gazdasági hatás

p) a munkaszervezésre, a távmunkára és a munka jövőjére gyakorolt hatás, valamint a világjárvány szegénységgel, egyenlőtlenséggel és társadalmi kirekesztéssel kapcsolatos következményei, továbbá a világjárvány hatása a szociális védelmi rendszerekre;

q) megoldások a digitális technológiák használata előtt álló akadályok leküzdése és a munkavállalók tovább- és átképzésének fokozása érdekében;

r) a nemek közötti egyenlőségre gyakorolt hatás, beleértve a nemi erőszak és a családon belüli erőszak kockázatának kitett személyeket, valamint a nemi szempontoknak a válságkezelésbe történő integrálására fordított figyelem a határokon átnyúló jövőbeli egészségügyi veszélyekre adott válaszlépések során;

s) a világjárvány hatása az oktatásra és képzésre, valamint a gyermekek és fiatalok fejlődésére;

t) intézkedések az egészségüggyel kapcsolatos uniós stratégiai autonómia és az ellátási láncok rugalmasságának biztosítása érdekében, beleértve a kritikus gyógyszer- és gyógyászati termékeket, valamint más alapvető fontosságú javakat, továbbá az EU egészségüggyel kapcsolatos kutatási politikáinak támogatása és kiigazítása terén a jelenlegi válság kezelése és a válság újbóli kiújulásának megelőzése érdekében, az erős uniós iparpolitika fontos részeként;

u) a világjárvány által leginkább sújtott ágazatokra, például a kultúrára, a vendéglátásra, az idegenforgalomra és a közlekedésre gyakorolt hatás, valamint az uniós válaszlépések gyorsasága és megfelelősége;

Az EU és a világ

v) az EU irányító és koordináló szerepe a tagállamok között a világjárvány nemzetközi vonatkozásaival kapcsolatban, többek között az Egészségügyi Világszervezet (WHO), a Kereskedelmi Világszervezet (WTO) és más többoldalú kezdeményezések, például a COVAX, valamint egy esetleges nemzetközi világjárványügyi szerződés keretében, a Nemzetközi Egészségügyi Rendszabályok (IHR) felülvizsgálata és a harmadik országokból az EU-ba utazókkal kapcsolatos harmonizált megközelítés szükségessége;

w) a vakcinadiplomácia megközelítése és hogy az milyen mértékben járul hozzá a globális szolidaritáshoz, az alapvető gyógyászati termékekhez és vakcinákhoz való egyetemes és méltányos hozzáféréshez, valamint ahhoz az elképzeléshez, hogy „senki nincs biztonságban, amíg nincs mindenki biztonságban”;

x) az EU és tagállamai szerepe a Covid19-oltóanyagokkal és gyógyászati termékekkel való nem megfelelő ellátásnak és az egyenlőtlen hozzáférésnek a kezelésében világszerte, a megfizethetőség és a hozzáférhetőség, az ellátási lánc szűk keresztmetszetei, a kereskedelemmel kapcsolatos akadályok, az infrastruktúra kezelése és az ellátási lánc átláthatóságának biztosítása, valamint a szakértelem és a technikai know-how biztosítása révén;

2. hangsúlyozza, hogy a különbizottság ajánlásait a Parlament állandó bizottságainak nyomon kell követniük;

3. úgy határoz, hogy a különbizottság felelősségi körébe tartozó területekkel kapcsolatos uniós jogszabályok elfogadását, nyomon követését és végrehajtását érintő ügyekért felelős állandó parlamenti bizottságok hatásköre, személyzete és a rendelkezésükre álló erőforrások változatlanok maradnak, így azokat nem módosítják; hangsúlyozza, hogy biztosítani kell a megfelelő együttműködést és információáramlást a különbizottság és az illetékes állandó bizottságok között;

4. úgy határoz, hogy amennyiben a különbizottság munkája során bizalmas jellegű bizonyítékokat, személyes adatokat tartalmazó tanúvallomásokat hallgat meg, illetve bizalmas információkkal kapcsolatos véleménycseréket vagy meghallgatásokat tart hatóságokkal és szervekkel, az üléseket zárt ülés formájában kell megtartani; úgy határoz továbbá, hogy a tanúknak és a szakértőknek joguk van arra, hogy zárt ülés keretében tegyenek nyilatkozatot vagy számoljanak be;

5. úgy határoz, hogy a napirendet, a nyilvános ülésekre meghívott személyek listáját, az ilyen üléseken részt vevő személyek listáját és az ilyen ülések jegyzőkönyvét nyilvánosságra kell hozni;

6. úgy határoz, hogy a különbizottsághoz eljuttatott bizalmas dokumentumokat az eljárási szabályzat 221. cikkében foglalt eljárás szerint kell értékelni; úgy határoz továbbá, hogy az ilyen információt kizárólag a különbizottság végleges jelentésének elkészítéséhez lehet felhasználni;

7. úgy határoz, hogy a különbizottság 38 tagú lesz;

8. úgy határoz, hogy a különbizottság működésének időtartama 12 hónap, amelynek elteltével jelentést nyújt be a Parlamentnek, mely jelentés adott esetben ajánlásokat tartalmaz a meghozandó intézkedésekre vagy kezdeményezésekre vonatkozóan.